

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

1. An subditus, irrequisito Domino, possit se subiicere alterius protectioni?
Et sententia affirmatiua proponitur. Ex part. 10. tract. 7. resolut. etiam 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

TRACTATUS VNDECIMVS.
DE
IVRE PROTECTIONIS,
SEV CLIENTELÆ.

RESOLVTIO PRIMA.

An Subditus irrequisto Domino, possit se subicere alterius protectioni? & sententia affirmatiua proponitur. Ex part. 10. tr. 7. Res. etiam 1.

AD propositum dubium affirmatiue respondet Hieronymus Schuffus, cent. 3. conf. 23. Ioannes Otho de iure publico, cap. 11. ver. fœdus clientelare, Gail. lib. 2. obseruat. 54. num. 3. & seqq. Modestus Pistonij, volum. 1. consil. 19. num. 15. Tuichus, Practicar. Conclus. littera C. conclus. 628. num. 5. & littera R, conclus. 56. Reinkinch de Regimine Seculari, lib. 1. class. 5. cap. 4. num. 47. cap. 6. §. 4. num. 23. Erasmus à Cochier, de Aduocacia feudali, §. 93. Ioannes Iacobus Draco, de origine & iure Patriciorum, lib. 1. cap. 6. num. 5. Castrensis vol. 1. consil. 313. num. 3. Barthol. Socinus, consil. 74. num. 1. Rolandus à Valle vol. 2. consil. 1. num. 47. Natta consil. 636. n. 1. & 96. Decianus, consil. 58. nu. 122. vol. 1. Hondedeus, consil. 15. num. 57. vol. 1. Bertazolus consil. crim. 511. num. 36. vol. 2. Raudensis consil. 27. nu. 39. & 46. volum. 1. Sixtinus consil. Marpurgens. 8. num. 104. vol. 1. Pruchmannus, consil. 17. num. 86. vol. 1. Menoch. consil. 32. num. 4. Wesembecius consil. 48. num. 23. part. 1. & alij penes ipsos.

1. Probati potest hæc opinio, Primò ex iure Canonico, ex cap. Recepinus extra de Priuileg. vbi Summus Pontifex rescribit, quod licet receptus quis fuerit in protectionem alicuius; eum non propterea esse exemptum à iurisdictione sui Episcopi, nec consequenter iuri protegendi annexam esse subiectionem, Inde libertatem illam Protectores asciscendi adferentes, inferunt, Subditos absque præiudicio Dominorum suorum se posse alterius Tutelæ subicere, eò quòd per eiusmodi subiectionem iuri Magistratus ordinarij, vt verba finalia eiusdem cap. habent, nihil censetur esse detractum. Quòd ipsum nuncupatim stabiliri Matth. V. V. femb. consil. 48. n. 30. asserens, non sequi, quòd per Protectorem alterius iurisdictionis imminuat, eum defensio sit facultatis naturalis planè à iurisdictione separata; nec imminuat iurisdictionem alterius: eoque Episcopis subiecti possint, eiusmodi protectionem sibi parare, per alleg. Schuff. con. 23. in pr. & hoc latius paulò infra probabitur.

3. Probatur secundò ex iure ciuili, per leg. Desertorem §. fin. ff. de re militari. quam ad hoc allegat. Gail. lib. 2. obseru. 54. num. 4. asserens, iuribus illis expressè probari, inferiores posse se, defensionis causa, superioribus, & potentioribus submittere; neque per illam subiectionem iurisdictioni ordinariæ quicquam derogari; per alleg. ibid. Præterea in comprobationem suæ assertionis adducit leg. 1. C. de Excusar. mun. lib. 10. & tit. singular. C. de Domest. & Protect. quarum legum Textus ad hoc adducens Bart. ad d. leg. 1. num. 2. dicit,

positos sub protectione alicuius non esse sibi subiecto; nec recipientem in tutelam, iurisdictionem in susceptos habere; sed teneri eos defendere cum armis; addens ibidem, se in facti contingentia, cum dubium circa capitula factæ pacis cum Archiepiscopo Mediolanensi exortum esset, in verbis. Quod omnia Castra occupata per Vbaldinos remaneant sub protectione, & regimine ipsorum: respondiisse, per ista verba nullam ipsis competere iurisdictionem.

4. Probatur tertio, quia ius protectionis nullam iurisdictionem tribuit; sed qui in protectionem sunt, nihilominus sub Superioris sui ordinaria iurisdictione remanent, eique vt antea parere debent. Ità Bart. in leg. 1. num. 2. Cod. de excus. mun. lib. 10. Dec. in cap. Ad audientiam, num. 3. de Appell. Petr. Anton. de Petr. de Potest. Princip. cap. 22. num. 9. fol. 293. Menochius de Arbitr. iudic. cas. 100. num. 9. Ioann. Baptista Afinius, tractat. de Execut. §. 11. cap. 5. num. 1. & seqq. Franciscus Zoannet. in repet. leg. vt vim, part. 1. num. 9. ff. de Iud. & Iur. Gail. 2. obser. 54. n. 4. Cardin. Mantica de ratiis & ambig. conu. lib. 27. tit. 7. num. 15. Alphonf. Modit. §. Principum placita, dubit. 239. num. 4. Pruchmannus, consil. 17. num. 86. vol. 1. Itaque sub nuda protectione, & commendatione esse, non est sub iurisdictione esse, sed sub defensione facti ab iniuriis, & violentiis; vt obseruat Kolkus, de Contribut. cap. 1. num. 279. Martinus Rumelinus ad aueam Bullam Caroli IV. p. 2. dissert. 5. §. 9. & alij penes ipsos. Vnde ex his omnibus præter Doctores citatos, hanc sententiam affirmatiuam docet nonissimè doctus, & amicissimus Nicolaus Fernandez de Castro in Portugal Conuencida, cap. 2. sect. 9. vbi sic ait: [No ay vna palabra en estas bulas, en que se diga, que Portugal es Feudo de la Yglesia. Dizele bien, que es Censual, y que està de baxo de la proteccion de la Silla Apostolica. Però esto nada tiene comun con el Feudo, ó Vassallaje, compadeziédose muy bien, que vn Reyno, Estado, Comunidad, ó particular sean Vassallos de vn Principe, y en este sentido Clientes de otro Principe, Yglesia, ó Comunidad, sin que por esso se preiudique al Señor sobrano y directo, ni se incurra en felonía, en que es excusado hazer discursos largos, auiendo poco ha publicado los doctísimos en esta sentencia Geronymo Magero, explicando egregiamente la naturaleza de estas clientelas hasta, su edad y escritos poco sauida.] Ita ille. Et idè hanc sententiam puto probabilem esse, & secundum illam Don Alphonf. Henriquez, vassallus tunc Regis Castellæ Alphonfi VII. potuit sine eius præiudicio se cum Portugallia subicere protectioni Sanctæ Sedis Apostolicæ, vt fecit.